

SÈRIE 1**1.1. (1 punt)**

Pla picat: es tracta del pla en què la càmera està situada per damunt de la imatge filmada, es tracta d'una angulació obliqua superior, és a dir, per sobre dels ulls i orientada cap al terra; narrativament es fa servir per empètir el personatge o objecte filmat, amb la intenció d'indicar indefensió o inferioritat. En altres casos, com a l'esport, serveix per aclarir millor una situació que es desenvolupa sobre un terreny de joc, ja que dona una perspectiva més clara de la situació.

Pla contrapicat: es tracta del pla en què la càmera està situada per sota de la imatge filmada, es tracta d'una angulació obliqua inferior, és a dir, per sota dels ulls i orientada cap a dalt; narrativament serveix per engrandir el personatge o objecte filmat amb la intenció d'indicar amenaça o superioritat.

Per tant, les principals diferències són la ubicació de la càmera respecte a l'objecte i la intencionalitat expressiva d'aquesta ubicació.

1.2. (1 punt)

El salt d'eix, en anglès *crossing the line*, és un error que consisteix en la inversió sobtada i injustificada de l'angle de visionat que té l'espectador de la pel·lícula. Per exemple, si en un diàleg apareixen seguits dos plans dels personatges que parlen mirant en la mateixa direcció.

1.3. (1 punt)

L'onomatopeia és la representació gràfica de la traducció fonètica d'un so determinat en el còmic. Al llarg de la història del còmic les onomatopeies més comunes s'han anat consensuant a través d'autors i països de manera que han esdevingut un llenguatge gairebé universal. Es valorarà la qualitat gràfica del dibuix.

OPCIÓ A**2.1. (3 punts)**

Les redaccions poden ser molt diverses, per això es valorarà en la resposta la bona estructuració i exposició de les idees bàsiques i la capacitat de desenvolupar un discurs narratiu clar i sintètic en referència a l'anàlisi de la imatge. Dins de la valoració de la competència d'analitzar visualment la imatge, s'avaluarà positivament l'abundant utilització de terminologia pròpia de la matèria i la comprensió d'allò que es demana.

Els conceptes mínims que han d'estar presents a la redacció són:

Estructura dels elements que componen la imatge: ens trobem davant d'un pla general o fins i tot gran pla general en angulació zenital d'una platja. Aquesta imatge està feta des d'un dron, un vehicle aeri no tripulat. Des del punt de vista de la composició, el primer que destaca és la repetició dels elements, para-sols i gandules, en una mena de seriació, és un gran quadrat amb petites figures geomètriques dins que van des del rectangle (gandula) al cercle (para-sol). A la meitat superior de la imatge predominen les gandules buides, mentre que a la meitat inferior aquestes estan majoritàriament ocupades per banyistes, de tal manera que la meitat superior és ordenada i la meitat inferior caòtica.

Valoració cromàtica: els colors predominants a la imatge són els càlids, centrats en la sorra, en el groc de les gandules i el groc i blau dels para-sols. De tant en tant, es veuen els colors dels banyadors esquitxant el paisatge. Un últim element cromàtic són les ombres dels para-sols de la meitat inferior de la imatge.

Les textures: com que es tracta d'una imatge seriada, les textures són molt similars. Destaquen les textures dels para-sols i les gandules, llises, davant la rugositat de la sorra i els cossos dels banyistes i algunes tovalloles.

2.2. (2 punts)

El pla de la fotografia és un pla general (o, fins i tot, els alumnes podrien parlar d'un gran pla general) amb angulació zenital.

El pla general es fa servir per visualitzar completament els models i enquadra tots els elements de l'escena. Es correspon amb una distància social pública i el seu valor expressiu és de presentació i context. La funció més habitual del gran pla general és la funció descriptiva, ja que mostra un escenari determinat, un paisatge o una multitud, donant més rellevància al context que a les figures o personatges.

Pel que fa a l'angulació zenital, la càmera es situa completament damunt del personatge o paisatge, en un angle perpendicular al terra, de tal manera que només veiem una part de la realitat, en aquest cas una part dels para-sols i persones que es troben a la platja. Aquest tipus d'angulació transmet aïllament, l'espectador està fora de l'acció.

2.3. (2 punts)

Aquesta fotografia es podria fer des d'un dron o vehicle aeri no tripulat (com és el cas), des d'un helicòpter o un globus aerostàtic. En qualsevol cas, és important que el vehicle des del qual es faci la fotografia tingui una molt bona estabilitat a fi d'obtenir una bona imatge i sigui capaç de sobrevolar l'escena des d'una alçada relativa, per tal d'obtenir una major definició dels detalls.

En qualsevol cas, mai es podria fer una fotografia d'aquest tipus des d'una grua, a causa de l'amplada que té.

OPCIÓ B**2.1. (3 punts)**

Es tracta de dibuixar una sèrie de nou dibuixos. S'ha de valorar que l'alumne ha entès i sap aplicar els tipus de plans demanats, els quals han d'estar correctament realitzats i identificats, bé amb el nom complet o amb les abreviatures habituals. Es valorarà la qualitat gràfica en la realització dels dibuixos i la coherència narrativa, és a dir, el fil conductor.

2.2. (2 punts)

Aquesta pel·lícula pertany al neorealisme italià.

El neorealisme sorgeix a Itàlia durant la primera meitat del segle XX com una reacció a la crua postguerra. Buscava mostrar situacions més autèntiques, properes a la realitat social del moment, fins al punt que els actors moltes vegades no eren professionals, precisament per aconseguir aquest plus de realisme. Donava més importància als sentiments dels personatges que a la trama argumental. Els actors acostumaven a improvisar. El concepte de final feliç del cinema nord-americà desapareix. Són pel·lícules que es feien amb molt pocs recursos tècnics. S'acostumava a enregistrar en escenaris naturals, fugint dels estudis. El seu objectiu era impulsar el cinema no com una forma d'entreteniment, sinó com un instrument de crítica social.

Al fotograma de la pel·lícula *El lladre de bicicletes* es veuen part d'aquestes característiques, com ara la recreació d'una situació propera a la realitat social del moment de postguerra (1948) en què les classes pobres italianes vivien uns moments molt complicats (vestimenta dels personatges, parades del mercat, pluja que ho envolta tot i fa més evident aquesta situació d'exclusió). També la localització en exteriors.

2.3. (2 punts)

- Tall: la més habitual, es tracta d'unir, sense cap efecte, dos fragments de pel·lícula.
- Encadenat: superposició de dues imatges diferents, una imatge es difumina alhora que la següent es va definint.
- Fosa: desaparició total de la imatge fins un valor cromàtic uniforme, habitualment el negre.
- Cortineta: desplaçament horitzontal o vertical de la imatge següent que fa desaparèixer l'anterior.
- Escombrat: vertiginosa panoràmica que desenfoca el primer grup d'imatges i dona pas a un altre.
- Iris: simulació de desaparició de la imatge anterior pel tancament del diafragma de la càmera.

Els alumnes poden identificar d'altres tipus de transicions fruit de les noves eines d'edició i postproducció.

SÈRIE 5**Exercici 1** (3 punts en total)

1.1. El moviment que no existeix és la **panoràmica vertical de dreta a esquerra**, atès que el moviment vertical només es pot fer de dalt a baix. La nomenclatura correcta per a aquest moviment de càmera seria **panoràmica diagonal de dreta a esquerra** si es vol incloure el paràmetre de l'alçada de l'angle de càmera.

(1 punt)

1.2. El terme **enfocar** fa referència a l'acte d'aconseguir nitidesa sobre l'objecte que volem mostrar (fotografiar o enregistrar) en què es modifica, per fer-ho, la distància focal de la càmera. El terme **enquadrar** fa referència a la selecció de l'espai físic que volem que quedi reflectit a la imatge final, situant-lo dins dels paràmetres de l'objectiu.

(1 punt)

1.3. L'objectiu de **tipus zoom** és el que té una distància focal variable i serveix per enfocar objectes a diferents distàncies focals sense necessitat de canviar l'òptica.

(1 punt)

Exercici 2 (7 punts en total)**OPCIÓ A**

2.1. Les redaccions poden ser molt diverses, per això, a la resposta s'ha de valorar la bona estructuració i exposició de les idees bàsiques i la capacitat de desenvolupament d'un discurs narratiu clar i sintètic en referència a l'anàlisi de la imatge. Dins de la valoració de la competència d'analitzar visualment la imatge s'ha d'avaluar positivament la utilització abundant de terminologia pròpia de la matèria i la comprensió d'allò que es demana.

Els conceptes mínims que han de ser presents a la redacció són:

- **Estructura dels elements que componen la imatge:** es tracta d'una estructura totalment clàssica en què el fotògraf situa l'element principal que vol destacar just al centre de la imatge, on recau tot el pes visual.
- **Valoració cromàtica:** es tracta d'una fotografia en blanc i negre que fa servir aquesta gamma cromàtica expressament. Optar pel blanc i negre l'any 2013 indica una voluntat creativa clara. La gamma de grisos permet establir diversos nivells de comprensió, en què destaquen els dits indefinits en el seu moviment constant.
- **Textures:** estem davant una textura granulada creada expressament per l'artista com a homenatge al moviment avantguardista del fotodinamisme futurista. Podrien destacar bàsicament dues textures a la fotografia: la primera textura destacable seria la de la mà borrosa i indefinida, en moviment constant, que representa a la vegada l'instant i la velocitat contínua, fet que contrasta vivament amb la quietud total del fons; la segona textura seria la superfície plana del fons, el que és definit per l'absència de llum, on el color completament negre envolta la mà.

(3 punts)

2.2. El **pla contrapicat** en fotografia és una angulació de la càmera que es posiciona enquadrant l'objecte de baix cap a dalt. Figuradament serveix per transmetre una situació de control, de poder, de grandària o de seguretat, situant l'espectador en una posició d'inferioritat respecte a la imatge. Aquest tipus de pla es fa servir en campanyes polítiques per ressaltar les figures dels líders i va ser molt habitual en la propaganda feixista.

(2 punts)

2.3. En fotografia el **filtre de correcció** modifica la llum de diverses maneres, com ara la dominància del color en funció de la font de llum utilitzada, fent-la més freda o més càlida depenent de la temperatura de color desitjada. Així, si fem servir un filtre ambre baixem la temperatura de color i si fem servir un filtre blau pugem la temperatura de color. També hi ha el filtre polaritzador, que serveix per eliminar o reduir brillantor o reflexos, i el filtre de densitat neutre, que redueix la quantitat de llum que entra en la càmera i el contrast lumínic.

(2 punts)

OPCIÓ B

2.1. *Nouvelle Vague* (en català 'nova onada') és el terme amb què la crítica francesa, fonamentalment la influent revista *Cahiers du Cinéma*, va denominar un nou grup de joves cineastes francesos que van començar a dirigir a finals dels anys cinquanta del segle passat. El grup té una voluntat comuna d'aconseguir la màxima llibertat d'expressió i també la màxima llibertat en el terreny tècnic unida als baixos costos de producció. Les pel·lícules de la *Nouvelle Vague* es caracteritzen per la seva espontaneïtat, amb guions molt oberts, que contenen grans dosis d'improvisació per part dels actors, en un esforç per mostrar-se «naturals», lluny d'artificis. Els rodatges se solien fer amb il·luminació natural, amb pocs mitjans i fora dels estudis tradicionals, utilitzant escenaris reals.

Els arguments giraven sobretot al voltant del desig de llibertat dels protagonistes, habitualment joves, que mostraven a la pantalla la voluntat d'imposar nous punts de vista basats en la joia de viure la plenitud de la vida.

Com a directors destacats d'aquest corrent cinematogràfic, es poden citar els noms de Jean-Luc Godard, François Truffaut, Claude Chabrol, Alain Resnais o Agnès Varda. Entre les pel·lícules principals que van marcar i definir aquest corrent hi ha títols com ara *À bout de souffle*, *Hiroshima mon amour*, *Jules et Jim* o *Cléo de 5 à 7*, a més de la ja esmentada *Les quatre cents coups*.

(3 punts)

2.2. Es tracta de dibuixar una sèrie de vuit dibuixos. S'ha de valorar que l'alumne ha entès i sap aplicar els tipus de plans demanats, els quals han d'estar correctament dibuixats i identificats, o bé amb el nom complet o bé amb les abreviatures habituals. S'ha de valorar la qualitat gràfica en la realització dels dibuixos.

(2 punts)

2.3. El terme **salt d'eix** és un error que consisteix en la inversió sobtada i injustificada de l'angle de visionament que té l'espectador del discurs audiovisual. Els personatges o els elements de la pantalla se situen d'esquerra a dreta de sobte i sense transició, es veuen com en un mirall exactament situats en la posició contrària i, aleshores, es produeix el salt d'eix que confon l'espectador i desvirtua la seva composició espacial de l'escena. S'ha de valorar la qualitat gràfica en la realització dels dibuixos i la representació correcta de l'errada narrativa.

(2 punts)